

Festival smeha

V sedemdesetih letih prejšnjega stoletja smo se mladi fantje veliko družili na raznih prireditvah in družabnih srečanjih. Bili smo veseli, nasmejani in predvsem enaki med seboj, saj takrat ni bilo pomembno, kdo in od kod si. V skupni državi, Jugoslaviji, so se prirejele razne zabavne prireditve, na katerih so se v skupine združevali televizijski voditelji, humoristi in pevci z različnih koncev. Jeseničanka Helena Blagne je nastopila na festivalu MakFest v makedonskem Štipu in osvojila prvo mesto.

Leta 1973 so se oblikovale skupine humoristov in pevcev, ki so nastopale po jugoslovanskih republikah. Na vsakem njihovem nastopu so gledalci izbrali najboljšega humorista in pevcu. Tako izbrana karavana najboljših 60 humoristov in pevcev se je odpravila proti Sloveniji in s prireditvijo Festival smeha prispela na Jesenice 22. avgusta. V karavani so bili popularni televizijski voditelji, filmski igralci, humoristi ter pevci zabavnih in narodnih pesmi. Nekatere od njih sem si zapomnil. Med njimi so bili humorist in igralec Burduš, Nela Eržišnik ter radijski komentator nogometnih tekem Marko Marković. Med pevci pa so bili Kemal Monteno, Muharem Serbezovski, Ivica Šerfezi, Šaban Šaulić, Vera Matović, Miroslav Ilić in drugi. Vabilo na Festival smeha je bilo objavljeno tudi v časopisu Železar, kjer je ob karikaturi igralca Burduša pisalo: »Jeseničani, prebivalci Gorenjske, ne zamudite enkratne priložnosti, oglejte si Festival smeha v sredo, 22. avgusta, ob 20. uri, v hali Podmežaklo na Jesenicah.«

Vstopnice smo lahko nabavili nekaj dni pred nastopom, za sedeže na ploščadi po 30 in na tribuni po 20 dinarjev. Sam sem jo pridobil brezplačno prek sindikata železarne. Nekateri, ki bi morali biti v službi, so odšli predčasno z dela. Večina s popoldanskega šihta pa si je pridobila dovoljenje delovodij ali so preplezali tovarniško ograjo, da bi še pravočasno prišli na prireditev. Veliko pa jih je bilo brez kart. Da so jo dobili, so nanjo čakali v več dolgih vrstah pred halo. Čeprav sem prišel že pol ure pred začetkom festivala, je bila hala že do polovice napolnjena. Okoli odra na zahodni strani ploščadi je bila postavljena ograja, ob njej pa več redarjev in policistov za varovanje nastopajočih. Do začetka nastopa se je hokejska hala napolnila do zadnjega kotička, saj je prišlo od štiri do pet tisoč obiskovalcev.

Vsi smo nestrpno čakali, da v živo vidimo nastopajoče, ki smo jih do takrat lahko poslušali le na radiu in po gramofonskih ploščah. Po televiziji niso kaj dosti predvajali take zvrsti prireditev. In smo dočakali, najprej nekaj pevcev in nato filmske igralce, ki so nas s svojimi zgodbami kaj hitro spravili v smeh. Ko pa je na oder stopil Šaban Šaulić, mladi plešasti fant, in zapel s svojim neverjetnim glasom, smo vsi peli in plesali ali bolje rečeno skakali na mestu, saj za ples v resnici ni bilo prostora. Potem je nastopila Vera Matović, dekle z neverjetnim glasom. Za njo je nastopil Miroslav Ilić, suhec s komaj 50 kilogrami, a hala se je kar tresla od moči njegovega glasu. Mi pa smo bili spet vsi na nogah. Sledilo je še nekaj pevcev, potem pa je na oder prišel igralec Janičijević, znan kot Burduš, in začel pripovedovati zgodbe, ki so nam raztegnile smeh do ušes. Že samo njegovo gibanje je bilo smešno. Ko pa je malo ukrivil usta in nekako po strani pripovedoval, kako so mu nagajali znanci, je sprožil take salve smeha, da smo se gledalci morali drug drugega držati, da ne bi popadali. Nato je nastopila Nela Eržišnik s svojimi zgodbami in spet je sledil smeh. Ivica Šerfezi nas je navdušil z zabavno glasbo, Muharem Serbezovski s petjem in plesom ter proti koncu še radijski komentator nogometnih tekem. Takrat v Jugoslaviji nas je na Jesenicah polovica navijala za nogometni klub Partizan iz Beograda, polovica pa za Crveno zvezdo iz Beograda. Marko Marković, ki je poznal imena nogometašev obeh klubov na pamet, pa je »v živo« predvajal tekmo nekako takole: »Levo krilo prodira po levi strani, podaja do centra, ta je odlično sprejel žogo, gre proti nasprotnemu голу, predribla enega, predribla drugega, že je v šestnajstercu, in v odličnem položaju lahko strelja, sprožil je strel, goooool, oh, neeee! Žoga je odšla mimo kotne zastavice v gol avt.«

Tako smo več kot dve uri uživali v smehu, petju in plesu, saj je vsak pevec najprej povedal svojo smešno zgodbo. Tako jo je tudi Šaban Šaulić, in sicer o tem, kako je bilo, ko je bil zaposlen na Jesenicah. Delal je v železarni, kjer je vzdrževal železniške proge in ob delu vsak dan več in glasneje pel. Delovodja ga je nekaj dni poslušal, potem pa mu je že šel na živce in mu rekel: »Mladi fant, če želiš peti, pojdi med pevce, ne pa da delaš na železnici!« In res je odšel med pevce in postal najboljši srbski pevec, saj je bil razglašen za kralja srbske narodne pesmi. Tisti večer smo res imeli prelepo zabavo, spektakel smeha, petja in plesa, ki

je upravičil naslov prireditve Festival smeha. O dogodku se je govorilo še več tednov in celo mesecev.

Na kratko bi opisal še en dogodek iz tistih let. Ko je bil nogometni klub Partizan iz Beograda na pripravah v Kranjski Gori, je v priprave vključil tudi tekmo z nogometnim klubom Jesenice. Ker sem želel v živo videti nogometaše Partizana, sem si tekmo skupaj z okoli 300 navijači tudi ogledal. Zadovoljni smo bili, da smo imeli možnost ogleda igre takšnih profesionalcev, kot so bili v Partizanu. Rezultat res dobre igre je bil 10 proti 0 za Partizan.

25. junija 1976 sem si v hali Podmežaklo ogledal še en podoben spektakel, kot je bil Festival smeha leta 1973. Cene vstopnic so bile višje, 50 dinarjev za sedišče in 30 dinarjev za stojišče. V Železarju je bilo objavljeno, da na Jesenice z izbranim programom narodnih pesmi in humorja z naslovom Revija leta prihaja Miodrag Petrović – Čkalja. Kakovost programa so zagotavljala tudi imena nastopajočih pevcev: Dušica in Nedeljko Bilkić, Lepa Lukić, Nedžad Salković, Vera Ivković, Usnija Redžepova, Zorica Brunclik, Boro Spuzić – Kvaka.

Namesto humorista Miodraga Petrovića – Čkalje sta nastopila Mija Aleksić – Cule in Ljuba Stepanović. Čeprav je bil napovedan tudi Safet Isović, ki naj bi pel sevdalinke, je bil na predstavi nekdo drug, ki pa je pel sevdalinke enako dobro, kot bi jih Safet. Že ob začetku predstave je bilo v dvorani zelo veselo. Začel je Nedeljko Bilkić s pesmijo Sedamdeset i dva dana, ki smo jo poslušali vsako popoldne, ko smo služili vojaški rok, in se tako spomnili tistega obdobja. Omenil bi še Lepo Lukić, ki je bila znana pevka z lepim glasom. Za njo nas je Usnija Redžepova dvignila na noge s petjem in živahnim plesom, da smo vsi skupaj peli in plesali. Potem sta bila na vrsti bosanska pevca sevdalink Nedžad Salković in nekdo drug, ki je zamenjal Safeta Isovića. Gledalci smo spet navdušeno peli in plesali. Igralci s humorističnimi nastopi so sledili pevcem. Najbolj nas je nasmejal Mija Aleksić – Cule v vlogi resnega očeta in neposlušnega sina, ki se pogovarjata. Ob njegovem nastopu smo se do solz nasmejali.

Tudi večer 25. junija 1976 je bil nepozaben, saj se je v hali Podmežaklo spet pelo, plesalo in smejalo, kot potem še dolgo ne. Menim, da od takrat takšne velike prireditve na Jesenicah ni bilo več. To so bili res veseli dogodki naše mladosti, ki ne bodo nikoli šli v pozabo.